

Spiringsproblemer i nogle marker med vårsæd

Der er set spireproblemer i nogle vårbyg- og vårhvedemarker. Planterne er angrebet af fusarium, der kan komme fra udsæden eller skyldes svækkede planter. På trods af dette vil en omsåning ikke være aktuel for ret mange marker.

Den senere tid er modtaget flere henvendelser om spireproblemer i vårbyg- og vårhvedemarker. Flere fortæller, at der især er problemer i de tidligst såede marker. Der er flere symptomer i marken. Nogle planter spirer ikke frem, men drejer sig som en "proptrækker" under jorden, men andre spirer frem og er meget svage, mens der også er normale planter i marken. De svage planter er mørkefarvede på rødder og stængel - se billede 1. Planterne er angrebet af Fusariumsvampe. Fusarium kan være primær og stamme fra udsæden, men kan også være sekundær og angribe planterne, fordi de er svækkede. I flere marker ses især symptomer, hvor såbedet er dårligt eller der er sået for dybt.

Såfremt der ses spiringsfusariose i marken, bør det tjekkes, at udsæden er bejdset mod svampesygdomme, og spireevnen er i orden. Såfremt udsæden ikke er bejdset, bør det tjekkes, at der foreligger en bejdsebehovsanalyse, som ikke viser bejdsebehov. Se grænser for bejdsebehov i [PlanteNyt nr. 512, 2012](#). Såfremt udsæden er i orden, vurderes det, at ugunstige forhold efter såning (kulde), et knap så godt såbed eller for stor sådybde er årsag til den dårlige fremspiring.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Billede 1. Spirer af vårhvede mørkefarvet grundet angreb af Fusarium.

Omsåning og tab?

I mange marker med spireproblemer er omsåning ikke aktuel, blandt fordi vi er ved at være sidst på sæsonen, og der ikke vil kunne forventes et fuldt udbytte ved omsåning på nuværende tidspunkt. En omsåning med forudgående dyb harvning koster i størrelsesordenen 800 kr. pr. ha

Varierende plantetal og sådybde giver udbyttetab og kan derfor umiddelbart omsættes til økonomisk tab. Forsøg gennemført i 1984 og 1985 i regi af Statens Planteavlsforsøg viste et udbyttetab på hhv. 6 og 11 hkg pr. ha ved sådybder på 6 og 8 cm i forhold til den normale sådybde på 4 cm. Forsøgene er gennemført i betonrør. Nye landsforsøg med varierende sådybde i vårbyg under markforhold fra 2011 viser samstemmende et tab på 5 hkg pr. ha, ved en sådybde på 6 cm dybde sammenlignet med en sådybde på 4 cm.

16 landsforsøg med betydning af blandt andet udsædsmængden i vårbyg, gennemført i perioden 2004-2007, viste som gennemsnit et udbyttetab på godt 2 hkg pr. ha, når plantetallet reduceredes til 70 pct. af det anbefalede plantetal på 250 planter pr. m². Tabet under markforhold vil formentlig være større, da planternes fordeling i marken er mere uens.

I en vårbygmark med et reduceret plantetal, svarende til 175 planter pr. m², hvor planterne samtidig er svage og uens fordelt, er det således ikke umuligt at forvente et udbytte på over 10 hkg pr. ha. Det er imidlertid meget tvivlsomt om en vårbyg sået på nuværende tidspunkt kan give et bedre resultat, når også omkostningerne til en omsåning indregnes.

By Rich Haddock